జరీ అంచు తెల్లచీర

జరీ అంచు తెల్లచీర!

విశాలాక్షికి ఏడుపు వస్తోంది.

గదిలో నుక్కి మంచంలో కూలబడి చూస్తోంటే, ఎదట కొట్లో, హరికేన్ లాంతరు గుడ్డి వెలుగులో, ఫిజిక్స్ పాఠం చదివే అన్నయ్యా, పద మూడో ఎక్కం కంఠస్థం చేసే తమ్ముడూ కనిపిస్తూనే ఉన్నారు.

రాత్రి తొమ్మిది గంటలు దాటింది.

వెనక వరండాలో నిద్దర పట్టక అమ్మ దొర్లుతోన్నట్టుగా ఉంది. చిన్న తమ్ముడు మధ్య మధ్య ఏడుస్తున్నాడు. అగ్గిపెట్టె కోసం కాబోలు, నాన్న అటూ ఇటూ తిరుగుతున్నాడు.

జరీఅంచు తెల్లచీర!

ఎప్పుడు కొనడం? ఎప్పుడు కట్టుకోడం?

ఏమో! ఎప్పుడో?!

ఎప్పటినుంచో వస్తోన్న ఈ తీరని కోరిక ఎప్పుడు తీరుతుంది?

ఎప్పుడో! ఏమో?!

ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఆ కోరిక తీరకపోదనే అనుకొంది.

ఆ కోరిక తీరాలనే అనుకొంది ఈనాటి వరకూ.

కాని, ఈ రోజు మాత్రం...

ఈ నాటికి పదేళ్ళ క్రితం...

ఆరేళ్ళ విశాలాక్షి సినిమాకి వెళ్ళింది.

అది ప్రప్రథమం, సినిమాహాల్లో అడుగు పెట్టడం.

విశాలాక్షి విశాలాక్షయింది.

ఆశ్చర్యం ? ఆనందం ? కాదు;

మైకం !

ఆట ఇంకా ఆరంభం కాలేదు.

ఆరేళ్ళ కళ్ళని హాలంతా గిర గిర తిప్పే విశాలాక్షికి, ఆఖరి వరస కుర్చీల్లోకి అప్పుడే వస్తోన్న "ఆవిడ" కనిపించింది.

ఎవరావిడ ?

"ఆవిడ !" అంతే.

హాలునిండా ఉండే దీపాల్లోకి దీపంలా వస్తోందావిడ.

నవయౌవన విలాసిని. సుమధుర హాసిని. శుభ్రజ్యోత్స్నాంబరధారిణి.

తెల్లటి మనిషి. మెల్లగా నడుస్తూ వస్తోంటే, ఆమె కట్టుకున్న' వెన్నెల్లాంటి తెల్లచీర తళ తళా మెరుస్తోంది.

"అమ్మా ! నా కలాంటి చీర కొనవే !"

"ఇష్ ! నోర్మూయ్ !"

ఇంతలో దీపాలు ఆరడం తెరమీద బొమ్మలు కదల్డం జరిగాయి.

కృష్ణుని పాట, గోపికల నాట్యం.

తెల్లగా వెలిగేవి గోపికలు కట్టుకున్న తెల్ల చీరలు.

తళుక్ తళుక్ మనేవి ఆ చీరల జరీ అంచుల తళుకులు.

సినిమా అయ్యాక, బైటకి వచ్చాక, మళ్ళీ,

"అమ్మా ! నాకొనవూ అలాంటి చీరా ! ?"

"ఇప్పట్నుంచీ కోరికలు బావున్నాయే తల్లీ ! కొంటాంలే నీ పెళ్ళినాడు."

"ఎప్పుడే, ఎప్పుడే అమ్మా ?"

అమ్మా వాళ్ళూ నవ్వేరా ?

నవ్వేరు.

విశాలాక్షికి ఏడుపు వస్తోంది.

ఆరేళ్ళ ఆడపిల్ల కోరిన కోరికే పదహారేళ్ళు ఎదిగిన ఆడపిల్ల కూడా కోరుతూ వచ్చింది.

ఈ కోరిక్కీ వచ్చేయి పడేస్ఫ్ఫ.

ఈ కోరికలన్నీ ఇలా పెరిగి పెద్దవయి చివరికి......

విశాలాక్షికి ఏడుపు వస్తోంది.

జరీఅంచు తెల్లచీర!

"కొందాంలే" అనేసేవాడు నాయన.

నాన్న నోట్లో ఉండేది చుట్ట, అతని మనసులో ఉండేది పొగ, అతనికి ఉన్నది ఉద్యోగమా? అబ్బే! నౌఖిరి! అతని చేతిలో లేనిది,

"ఉన్నప్పుడు ఎప్పుడో ఒకప్పుడు కొంటాలే"

ఎప్పుడో ఒకప్పుడు శుభముహూర్తం వస్తుందని విశాలాక్షి చూస్తూనే వచ్చింది.

ఎంతో కాలంనుంచి ఎన్నెన్నిటికోసమో ఈ విశాలాక్షి చూస్తోనే ఉంది.

ఈ విశాలాక్షి సజలనయనగా, వ్యర్థంగా......విశాలాక్షికి ఏడుపు వస్తోంది.

జరీ అంచు తెల్లచీర!

"ఎన్ని ఖర్చులున్నాయో...నువ్వెరగివా ... మీ నాయన చచ్చి చెడి...ఆ నాలుగురాళ్లూ...ఏదో అదీ ఇదీ...జాగ్రత్తచేసి...తంటాలు పడక పోలేదు...చూడూ...ఈ యేడు నీ పెళ్ళి...చెయ్యక తప్పదు కదా...నీకు నచ్చిన చీరలు...కొనకపోతే అలా అను."

అని ముగిస్తుంది తల్లి.

"ఎవ్వర్నీ ఏదీ అడగను"

అని ఎన్నోసార్లు నిశ్చయించుకొంది విశాలాక్షి.

ఫలానాది కావాలని ఎవర్నడిగినా వాళ్లకుండే బాధలన్నీ వెళ్ళ బుచ్చక తప్పదు.

వాళ్ళలా చెపుతూంటే ఇంకా బాధగా ఉంటుంది విశాలాక్షికి.

కాని అడక్కుండా ఉండలేదు.

"మళ్ళీ ఏదైనా అడిగేవంటే చూడు. చర్మం లేగదీస్తాను" అని—తిట్టి, కొట్టి, వళ్ళు హూనంచేసినా అంత బాధగా ఉండదు.

వాళ్ళలా చెపుతూంటే మాత్రం ఏడుపు వస్తుంది. కాని—ఏడుస్తే ఒకప్పుడు సంతృప్తిగా ఉంటుంది. అందుచేత—

ఏడ్చి సంతృప్తిచెందడానికి మళ్ళీమళ్ళీ అడుగుతూనే ఉండేదివిశాలాక్షి.

ఒక్క జరీ అంచు తెల్లచీర !

విశాలాక్షికి ఏడుపే వస్తోంది.

అమ్మ చెప్పేమాటలు వింటే, చూస్తే—

పెళ్ళాడ్డం అనేటంత పనయితేనేగాని ఈ విశాలాక్షికి దొరకదొక్క జరీ అంచు తెల్లచీర.

—ఛీ ! నేను పెళ్ళి చేసుకోను.

కాని—

కట్టుకుందికి గుడ్డముక్కా; రెండుపూట్లా ఇంత తిండీ; వీటికోసం ఆడపిల్ల పెళ్ళిచేసుకోక తప్పదు.

తప్పదా ?

—తప్పకపోయినా సరే; ముష్టయినా ఎత్తి బతుకుతాను గాని పెళ్ళి మాత్రం చేసుకోను.

పెళ్ళాడకపోతే నువ్వు ముష్టే ఎత్తవలసి ఉంటుంది. నీకు డబ్బూలేదు; చదువూ లేదు.

—హావు న్నిజం !!

ఈమెకి పాటయినా రాదు. ఈమె గుడ్డిదైనా కాదు. ఈమెకి శక్తియినా లేదు. మరి, లోకానికి దయన్నది లేదు.

విశాలాక్షికి ఏడుపువస్తోంది...కాని...కాని...

—ఏమైనా సరే నేను పెళ్ళిచేసుకోను. చే...సు...కో...ను.

విశాలాక్షి పళ్ళు కొరికింది.

—అందులోనూ అందరూ అలాంటి వెధవలే !

తెల్లచీర జ్ఞప్తికివచ్చినప్పుడల్లా అమ్మ చెప్పే పెళ్ళిమాట జ్ఞప్తికివస్తుంది. పెళ్ళిమాట తలపుకి వచ్చినప్పుడు ఆ వెధవ తలపుకి రాకుండా ఉండడు.

వాడే కనకరావు. అన్నయ్యకి క్లాస్ మేటు.

వెధవ!

వాడూ నీకోక ఫ్రెండని ఎంత చెప్పినా అన్నయ్య వినడు. కాఫీ ఇప్పించేది వాడు. సినిమాలకి తీసుకువెళ్ళేది వాడు.

ఇహా, వాడితో తిరగవద్దని ఎంత చెప్తే మాత్రం అన్నయ్య ఎందుకు వింటాడు?

కాని, విశాలాక్షి మాట విశాలాక్షి, ఎలా ఎవ్వరితో చెప్పగల్దు?

ఒకనాటి సాయంకాలం,

ఆరుగంటల మసక చీకట్లో,

అన్నయ్య ఇంటిదగ్గర లేనప్పుడు, నాన్న ఇంకా ఇంటికి రానప్పుడు, తమ్ముడు ఎక్కడికో వెళ్ళినప్పుడు, వంటగదిలో అమ్మ వండుతూన్నప్పుడు,

దొంగలా వచ్చిన కనకారావు,

"మీ అన్నయ్య ఉన్నాడా?" అని మెల్లిగా అడిగేడు.

"లేడు" అని గట్టిగా చెప్పింది విశాలాక్షి.

"అయ్యో! ఎలాగా! వాడిగదిలో నా పుస్తకా లుండిపోయాయే!"

"అన్నయ్యొచ్చాక తీసుకోవచ్చు."

నవ్వితీరాలనే పట్టుదలతో కనకారావు నవ్వుతున్నాడు.

"వీడియెదట నవ్వకూడదు" అనే నిశ్చయానికి అతణ్ని చూసిన మొదటిరోజునే వచ్చింది విశాలాక్షి.

చేసేదేమీలేక వాడు వెళ్ళిపోతూ ఉండగా,

అమ్మ వేసిన కేక!

"ఎవరే వారూ?"

"అన్నయ్య ఫ్రెండు"

అనే మాటల్లో ఎంత నిరసన చూపించాలో అంత నిరసన చూపించింది విశాలాక్షి.

"ఎవరు, కనకారావా! అయితే, చిన్నకొట్లో కూర్చోపెట్టు. అన్నయ్య ఇప్పుడే వస్తానన్నాడు."

వెళ్ళిపోయే శనిగ్రహం అంతటితో వక్రించి వెనక్కి వచ్చింది.

అమ్మకి తెలీదు. వట్టి సత్యకాలం !

సాటికులంవాడు. గొప్పవాడు. చదువు కొంటూన్నాడు.

మా పిల్లని చేసుకుంటే బావుణ్ను.

అంతే అమ్మ ఉద్దేశం.

మంచి చేసుకుంటే మంచివనీ, అందుచేత మంచి చేసుకుందామనీ అమ్మ తాపత్రయం.

ఆ ఉద్దేశంతో, ఈ తాపత్రయంతో, నాన్నకి ఉంచిన కాఫీ పట్టుకు వెళ్ళి వాడికి ఇమ్మంది.

—అయ్యయ్యో, అమ్మకేం తెలుసు ?!

ఈ విశాలాక్షి కోపాన్ని ఆపలేదు. కన్నీటిని కట్టలేదు.

పిల్లని పెళ్లాడతాడేమోనని అమ్మ ఆశ.

అయినా—

—కనకారావునా నే పెళ్లాడేది ?!

అయినా—

కనకారావా పెళ్లాడేది ?

అలాంటి ఫకీరు వెధవలు పెళ్లాడరు.

ప్రేమలేఖలు రాస్తారు. తెరచాటున విజృంభిస్తారు.

అమ్మకి తెలీదు.

తల్చుకొంటూంటే విశాలాక్షి వళ్లు దహించుకుపోతోంది.

చీకట్లో చెంగుపట్టుకున్న ఫకీరు వెధవ...!

అయ్యో, ఈ ఎడమభుజం ఎందుకు తెగ్గొట్టరు !!

హాయ్యో, ఈ కుడిభాగం ఎందుకు ఛేదించరు !!

ఈ పెనుమంట ఏడుపుతో చల్లారదు.

విశాలాక్షిని ఏడవనీయదీ పెనుమంట.

కాని, విశాలాక్షికి వస్తోంది ఏడుపు.

—నాకు పెళ్ళయినా అయింది కాదు. ఏ ఒక్కడైనా సాయపడ్డానికి నా కయినవారు భర్తలైనా ఉన్నారు కారు. !

ఈ కీచకుడి పీచ మడంచడానికి ఎవడున్నాడు ?

ఎవడూ లేడు !

ఎవరితో చెప్పుకోడం ?

ఎవరితోనూ లేదు !

పాపాత్ము లందరిమీదా ఒక్క పిడుగైనా పడదు.

పడ్డ అవమానంగురించి చెప్పుకునే శక్తయినా లేదు ఆడదానికి. చెప్పుకున్నా, శక్తిగల మగాడు కనిపించనైనా కనిపించడు.

ఆడపిల్ల మీద,

తెరచాటున సాహసం, చీకట్లో పరాక్రమం,

ప్రదర్శించిన కనకారావు

ఏమీ జరగనట్టు, ఏం జరిగినా ఫరవాలేదన్నట్టు,

బోర విరుచుకు నడుస్తూనే ఉన్నాడు.

వాడిచ్చిన కాఫీ తాగి, వాడు చూపించిన సినిమాలు చూస్తూనే ఉన్నాడు అన్నయ్య.

విశాలాక్షికి ఏడుపు వస్తోంది.

జరీ అంచు తెల్లచీర !!

ఫకీరు వెధవ కనకారావు !

—వాడి గురించి తల్చుకోను.

కాని, ఈ మంట చల్లారదు.

వాడికీ, తెల్లచీరకీ సంబంధం ఏముంది ?

విశాలాక్షికి తెలీదు.

కాని, ఏదో సంబంధం ఉంది.

అంతా చీరకాయ పీచు, ఒంటిగీత బొమ్మ.

విశాలాక్షి పరిస్థితికి, హీనస్థితికి, దౌర్భాగ్యానికి, కారణం ? కారణం?

ఏవేవో కారణాలున్నాయి. అవేవీ విశాలాక్షికి తెలీవు.

కాని, ఆ కారణాలన్నింటికీ కనకారావునొక "సింబల్"గా చేసుకొంటున్నట్లుగా కూడా విశాలాక్షికి తెలీదు.

తెల్లది, జరీ అంచుది, ఒక్క చీర ఉంటేనా ??
కనకారావు రక్తంలో ముంచనా !
ఈ లోకాన్నే జయించనా !
ఒక్కటి, ఒక్కటేనండీ, ఒక్కటే !
విశాలాక్షి ఎన్నటికీ ఏడవదు.

కాని, ఏడుపే వస్తోంది విశాలాక్షికి. ఆ నాడు సినిమాహాల్లో కనిపించినావిడ ఎక్కడుంది ? తెరమీద గోపికలు ఏమయేరు ? జరీ అంచులన్నీ ఎక్కడ పడున్నాయ్ ? తెల్లచీరలన్నీ ఏవీ ఎక్కడ ? విశాలాక్షికి ఎందుకీ ఆవేదన ?

మంచం కుక్కిలోంచి లేదామనుకొన్న విశాలాక్షి లేవలేక అలానే కూలబడి కూర్చొంది.

అన్నా - తమ్ముడూ చదువుకొనే గదిలో హరికేన్‌లాంతరు మినుకు మినుకు మంటోంది.

ఆ గుడ్డిదీపందగ్గర వాళ్లెలా చదువుతున్నారు ? కట్టుకొందికి మంచి గుడ్డముక్క లేకుండా నేనెలా తిరగ్గలుగుతున్నాను ? అమ్మకి ఏల నిద్దుర పట్టదు ? నాన్నకి అగ్గిపెట్టెలు ఎందుకు దొరకవు ? ఈ మంచం ఎందు కింత కుక్కిగా ఉంది ? ఇందులో నేనెందు కిలా ఉన్నాను ?

విశాలాక్షికి ఏడుపు వస్తోంది.

ఒక్క తెల్లచీర—నేతదే-నూలుదే-కాని—జరీ అంచుది !

"పోనీ, మామూలు తెల్లచీర కొనుక్కోరాదటే" అనేది అమ్మ.

"నా కక్కర్లేదు. అంతగా కావాలని నేనన్నానా యేం ? ఏవో చీరలున్నాయి కదా ! కట్టుకుంటున్నాను. చాలు"

"నీకు ఊఁ అంటే పౌరుషం, ఆఁ అంటే పౌరుషంగాని నేనెరగన్టే నీకు తెల్లచీర కావాలనుందనీ ! పోనీ, తెల్లవాయిలు కొంటానూ ! నీకు నచ్చిన అంచు అద్దకం చేయించుకొందువుగాని. యేం ?"

"నాకు. అ. క్క. ర. లే. దు."

"అయితే, పోనీవే. నీ తత్వం ఏమిటో నా కర్థం కాదు"

ఏవో రంగుచీరలు కట్టుకొంటూనే ఉంది విశాలాక్షి.

కాని—

తెల్లదే కట్టుకున్నప్పుడు జరీ అంచుదే కట్టుకోవాలి!

అదొక తియ్యటి కోరిక.

నెరవేరదా?

పోనీ!

అంతే కాని—

కోరాసైను! తెల్ల వాయిలు! అద్దకపుటంచు!

ఎప్పటికీ పెళ్ళికాక మూడోపెళ్ళి వాణ్ని చేసుకున్నట్టు!

అలా—

మూడోపెళ్ళివాడు తలపులోకి రావడంచేతనే ఆ సైనూ, ఆ వాయిలూ అక్కర్లేదంటుంది విశాలాక్షి.

అర్థంకాదు. ఎవ్వరికీ అర్థంకాదు.

తలబాదుకున్నా, ఎవరికీ అర్థం కాదు.

మంచంకోడుకి తలవేసి కొట్టుకోవాలనీ, గోడకివేసి తల బద్దలు చేసుకోవాలనీ, మనుష్యులందర్నీ చంపాలనీ, లోకానికి నిప్పుపెట్టాలనీ ఉంది విశాలాక్షికి.

ఏడవకుండా ఉండాలనుంది విశాలాక్షికి.

కాని, ఈ రోజు సాయంకాలం విషయం తలపులోకి వస్తోంటే ఏడవకుండా ఉండలేదు విశాలాక్షి.

సాయంకాలం. నాన్న!

"అమ్మా! బజారుకి వెళ్దాం రావే"

"ఎందుకు నాయనా?"

"తెల్లచీర కావాలంటున్నావు కాదుటే!"

"నాయనా"

"బయల్దేరవే"

"ఊరకే అనేదాన్ని నాయనా! నా కక్కర్లేదు."

"పదవే, వెర్రిదానా! మళ్ళీ చేతిలో చిల్లిగవ్వుండదు."

అని అతను అన్నప్పుడు విశాలాక్షికి ఏడుపే వచ్చింది. ఎప్పుడో ఎక్కడో విన్న విషాదగాథలన్నీ తలపులోకి వచ్చేయి. స్మృతిపథాన్నుంచి జారిపోయిన విషాద దృశ్యాలన్నీ దారికి అడ్డుగా నిల్చేయి.

ఆస్పత్రి ఎదట, చెట్టుక్రింద, ఒకదినం మధ్యాహ్నం చూసిన పడుచు పిల్ల శవం, పెత్తల్లికూతురు నూతిలోపడిందని ఒకనాటి సాయంకాలం దీపాలు పెట్టేవేళ వార్త తీసుకువచ్చిన నలిగిన ఉత్తరం, మేడమీంచి పడిన మేస్త్రీ కోసం ఏడ్చిన ఎదటింటి మనిషి, కడుపులో బిల్లతో చనిపోయిన పక్కింటి పిల్లడు, అనకాపల్లినుంచి రాత్రి ట్రెయిన్‌లో వస్తూ కిటికీలోంచి చూసిన చీకటికొండలు, ముసురుపట్టిన గాజులు, దీపాల్లేని రాత్రుళ్లు, ఇటువంటివన్నీ ఎందుకు జ్ఞప్తికి రావాలి?!

ఈ రోజు సాయంకాలం—

గోడవైపు తిరిగి కంటినీరు పెట్టడానికి కారణం అవన్నీ జ్ఞప్తికి రావడమే కాదు.

ఇంకోటికూడా ఉంది.

అది ఉండబట్టే అవన్నీ స్ఫురణకి వచ్చేయి.

అది—

రక్తం!

బజారుకి వెళ్దామన్న మనిషి బజార్లోఇవ్వబోయేది డబ్బుకాదు; నెత్తురు.

అతనిముఖం చూస్తేనే తెలుస్తుందా విషయం.

రక్తం ధారపోస్తేనేగాని తీరనికోరికలు నా కక్కర్లేదు.

విశాలాక్షికి ఏడుపు వస్తోంది.

"ఉత్తినే అనేదాన్ని. నిజంగా నాకలాంటి చీర అక్కర్లేదు." అని ఏడ్చి చెప్పినా నమ్మరెవ్వరూ.

"పద పద! వెలుతురుండగానే వెళ్ళడం మంచిది."

కొత్తచీర కొనుక్కోడానికి, ఉతికిన చీర కట్టుకొని బయల్దేరిన విశాలాక్షి ఏడ్చిందని ఎవరికైనా తెలుసా?!

ఇద్దరూ బయల్దేరేరు. వెళ్లేరు.

కూతుర్ని వెంటబెట్టుకొని అతను బజారుకు వెళ్ళడం చాలాకాలాని కది మొదటిసారి.

రాత్రివేళ దీపం వెలుగులో తెలుపు పక్కన పెడితేనేగాని పసుపు రంగేదో సరిగా తెలియనట్టు, ఇంట్లో వుండే లేమి నలుగురి మధ్యకి వెళ్తేనే గాని సరిగా కనిపించదు.

విశాలాక్షి కళ్ళంట నీళ్లు తిరిగాయి.

ఇంట్లో ఎంతో గంభీరుడిగా కనిపించే ఆమె తండ్రి వీధిలో ఎందుకంత దీనుళ్లా కనిపిస్తున్నాడో ఆమెకి అర్థం కాలేదు.

ఇంత నీరసంగా ఎందుకున్నాడు? ఇంత దారిద్ర్యం ఎక్కణ్ణించి ముంచుకొచ్చింది? జీవం ఉండీ లేనట్టుగా ఇలా ఎలా నడవగలుగుతున్నాడు?

నడిరోడ్డు కాబట్టి కన్నీరైనా కార్చకుండా ఏడవ్వలసి వచ్చింది విశాలాక్షి.

"నాకీ జరీఅంచు తెల్లచీర అక్కర్లేదంటే ఎందుకు నమ్మరు వీళ్లంతా."

నా కక్కరవాలి; కాని నిజంగా నా కక్కర్లేదు.

అతను నడుస్తున్నాడు. కొంచెం వెనగ్గా విశాలాక్షి.

అతని దగ్గర ఉన్నది పన్నెండు కాబోలు అంతకంటె ఎక్కువ మాత్రం కాదు.

ఏ దుకాణంలో అడిగినా, కావలసిన చీర కనీసపు ఖరీదు ఇరవై.

మెట్లు ఎక్కారు. మెట్లు దిగారు.

నడిరోడ్డుమీదనో, లేక ఏ దుకాణంలోనో, ఏ క్షణాన్న ఉప్పెనగా ఏడుపు వస్తుందోనని భయంతో అగ్నిపర్వతాన్ని అణచుకొని, గోదావరి వరదని ఆపుకొని నడుస్తోంది విశాలాక్షి.

ఈ సాయంకాలంగురించి తల్చుకొంటూంటే చచ్చిపోవాలనిపిస్తోంది విశాలాక్షికి. ఒళ్లు మండిపోతోంది విశాలాక్షికి.

అందులోనూ ఆ ఆఖరి షాపువాడు!

మరొక కనకారావు!

లోకంలో కనకారావుల్ని ఇట్టే పసిగట్టగలదు విశాలాక్షి. వాడో కనకారావని వాడిముఖం చూస్తేనే తెలుస్తోంది.

కాని, వాడెందుకలా ఎంతోకాలంనుంచీ ధుమధుమ లాడుతున్నట్టుగా ఉన్నాడు?